

Kontsertiarvustus

Ingrid Müürisepp

11. klass

Käisin kuulamas Gustav Mahleri „Sümfoonia nr 9“ Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri esituses, keda juhendas dirigent Eri Klas. Kontsert toimus 4. aprillil kell 19.00 Estonia kontsertisaalis. Kuna Mozarti ja Beethoveni teoseid olen palju kuulnud, valisin just selle kontserti, kuna polnud eelnevalt G. Mahleri sümfooniatega tutvunud.

Eesti Riiklik Sümfooniaorkester (ERSO) on ilmselt tuntuim orkester Eestis. ERSO asustati 1926. aasta lõpus ning on läbinud mitmeid nimemuudatusi, kuid alates 1975. aastast on orkester tuntud just Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri nime all. ERSO koosseisu kuulub palju muusikuid, alates viiuli- ning tsellomängijatest klarneti- ning tuubamängijateni välja. Kahjuks ei tule mulle nimesid lugedes ükski muusik tuttav ette, kuid ma pole ka sage kontsertikülastaja. ERSO peadirigent on alates 2011. aastast Neeme Järvi, kuid antud kontserdil oli dirigendiks Eri Klas. Eri Klas (sündinud 1939) on üks tuntumaid Eesti muusikuid maailmas, kes on juhatanud üle saja sümfooniaorkestri ning palju muid orkestreid üle maailma.

Gustav Mahler (1860-1911) oli juudi päritolu Austria hilisromantismi helilooja, aga ka dirigent. Ta muusikaline anne avaldus varakult ning ta lõpetas 1878. aastal Muusikasõprade Seltsi Konservatooriumi. Ta töötas peamiselt dirigendina, kuid vabal ajal tegeles ta komponeerimisega. Ta lõi 10 sümfooniat, millest viimane jäi lõpetamata ning ka mitmeid laule, mida saatis orkester. Talle pakkus väga huvi Saksa folklaulud ning ta rakendas ka nende mõjutusi oma sümfooniates. Tema tähtsamad teosed sümfooniatest on „Sümfoonia nr 2“ (1888-1894), „Sümfoonia nr 6“ (1903-1904), „Sümfoonia nr 9“ ning lauludest, mida saatis orkester on tuntumad „Rändselli laulud“ (1885-1886) ning „Laulud surnud lastest“ (1901-1904). Tema teoseid ei pälvinud erilist heakskiitu ning langesid sageli suure kriitika alla. Peale tema surma mängiti tema teoseid harva ning Natsi-Saksamaal keelati tema looming kui „degenereerunud muusikana“. Tema populaarsus hakkas tõusma aga 1960. aastatel ning tänaseks on Mahler üks enimmängitud ning -salvestatud heliloojatest.

Gustav Mahleri „Sümfoonia nr 9“ on viimane terviklik sümfoonia, mille G. Mahler kirjutas. See teos loodi 1908.-1909. aastal. Sümfoonia on jagatud nelja tsükklisse: „Andante comodo“ (D-duur), „Im Tempo eines gemächlichen Ländlers. Etwas täppisch und sehr derb“ (C-duur), „Rondo-Burleske: Allegro assai. Sehr trotzig“ (A-moll) ning „Adagio. Sehr langsam und noch zurückhaltend“ (D^b-moll). Esimene asi, mis mulle kõrva jäi oli see, et sümfoonia esimene osa on aeglane – muusikatundides olen õppinud, et sümfoonia on kiire-aeglane-tantsuline-kiire. Esimene tsükkel oli kurva meeleoluga, kuulda oli palju puhkpille. Endale meeldis kõige rohkem teine tsükkel „Im Tempo eines gemächlichen Ländlers. Etwas täppisch und sehr derb“, sest see oli rõõmsa

meeleoluga ja tekitas minus hea tuju. Mulle tundus, et antud tsükkel oli nagu äratuskell esimesest tsüklist üles ärkamiseks – see oli üsna aeglane ning uinutav. Ülejäänud tsüklid jäid ka pigem minu jaoks kurvemapoolseks ning erilist emotsiooni ei tekitanud.

Minu arust oli kontsert hästi esitatud ning muusikud kõrgel tasemel. Samuti on Eri Klas dirigent, kelle üle peaksid eestlased uhked olema. Mulle meeldis vaadata, kuidas ta orkestrit juhendas – ehk oligi see mu lemmikosa antud kontsertist. Väga huvitav oli G. Mahleri „Sümfoonia nr 9“-t kuulata, kuna see oli teistsugune teistest romantismisümfooniatest. Estonia kontsertisaal oli ilus ning uhke nagu ikka, suurepärase antud kontserti esitamiseks. Ettepanekutest kontsertikorraldajale võiksin mainida, et kontserte võiks mängida ka veidi varasemal ajal just õpilaste jaoks – jõudsin koju päris hilja, kuna ei ela kesklinnas. Soovitaksin ka oma klassikaaslastel ERSO kontserte kuulamas käia, kuna teist nii head sümfooniaorkestrit Eestis ei ole.